

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
"KOROŠKI SLOVENEK"
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List
za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.
Stane četrletno: 1 šiling.
celoletno: 4 šilinge.
Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25—
celoletno: Din. 100—
Pozamezna številka 10 grošev.

Leto VI.

Dunaj, 8. septembra 1926.

Št. 36.

Paša v obmejnih krajih.

V trgovinski pogodbi z Jugoslavijo se nahajajo tudi določbe glede paše v obmejnih krajih. Živina, enokopitarji, ovce, koze in svinje se lahko ženejo preko meje na pašo v drugo državo po potih, ki so obče veljavni za prestop ali pa jih obmejne oblasti v sporazumu določijo. Lastnik živali mora imeti živinski potni list (Viehpass), v katerem se od pristojne občine bivališča potrdi, da potuje živina na pašo. Živinozdravnik mora nadalje potrditi, da je žival zdrava in da ni v tistem kraju nobene nalezljive bolezni. Za živino enake vrste in istega lastnika zadostuje en živinski potni list. Lastnik živali mora pri prekoračenju meje oddati carinski postaji ali oddelku obeh držav podpisani seznam vseh živali, ki jih žene na pašo, in mora navesti za vsak kos posebej vrsto, spol, starost, nosečnost (brejost), barvo in posebna znamenja živali. Carinski postopek in veterinarski pregled živine v oni državi, kamor se živina žene, se vršita na onih mejnih točkah in v onem času, ki jih medsebojno za to določijo mejne, okrajne in carinske oblasti. Carine ni treba plačati, a lastnik podpiše izjavo, s katero jamči z vso živaljo za morebitne kazni in prestopke.

Potrditev, da je žival zdrava, velja deset dni. Ako se v teku tega časa žival ne žene preko meje, mora živinozdravnik znova potrditi na živinskem potnem listu in na seznamu. Čim je vse to izpolnjeno, se naznani pristojni občini in potem se žival sme gnati na pašo. Lastnik ali njegov namestnik mora v teku 24 ur naznani občinskemu predstojniku, v katerem kraju se paša nahaja, vsako bolezen ali pogin živali. Posebna komisija odredi vse drugo, kar pride za odškodnino v poštev.

Tuja moška živina se brez dovoljenja oblasti ne sme porabljeti za parenje z domačo živino in narobe. Povratek živali s paše, ki se

vrši na istih potih kot prigon, mora lastnik obojnim mejnim carinskim postajam naznani in predložiti živinski potni list. Carinska oblast se na podlagi seznamov prepriča, da se vrača ista živina. Novorojene živali gredo z materam v prejšnji kraj. Prodaja živine na paši ni dovoljena. Žival se ne sme vrniti, ako vlada v kraju paše nalezljiva bolezen. Če je žival poginila ali se morala klati na paši, se mora obmejni carinski postaji pokazati tozadevno občinsko ali živinozdravniško potrdilo. Brez tega potrdila se mora plačati za vsak kos, ki se ne vrača, carina, ki se lahko iztirja iz izkupička drugih živali. Meso in koža na paši pobitih živali se lahko brez carine odnese v kraj bivališča nazaj, ravnotako vsi izdelki živinoreje in mlekarstva. Obmejni carinski oblasti se mora to prijaviti.

Lastniki živine in gonilci morajo imeti obmejne karte, v katerih se njih lastnost navede in ki jim dovoljujejo bivanje in dostop na kraju paše. Če se živina zgubi, se lahko išče v obmejnih krajih, vendar se mora to prej naznani pristojni občini ali obmejni kontrolni oblasti, ki izdajo za to dovoljenja z opisom živali. Za veterinarski pregled pri prehodu živali čez mejo morajo plačati lastniki živali iste pristojbine, ki so predpisane za obmejni veterinarski pregled v medsebojnem prometu. Stroški za veterinarsko kontrolo, oz. nadzorstvo živali v času paše padajo na breme one države, oz. občine, v kateri se pašnik nahaja.

Kako se dela na Holandskem.

Utrehtski nadškof je poročal na evharestičnem shodu v Chikagu o delovanju katolčanov na Holandskem. Leto delovanje je naravnost čudovito, tem bolj, ker so tamošnji katoliki stoletja bili od luterancev krvavo za-

tirani. Holandska šteje 2,5 milij. katolikov, zdaj pa pogled številke, kaj pravijo o delu goreče peščice vernega ljudstva:

1. Šolstvo.

Holandski katoliki so si priborili šolsko ravnopravnost: šola ni državna ali deželna kakor pri nas, marveč katoličani so si ustanovili svoje katoliške šole, in vsi katoliški otroci hodijo v katoliško šolo, ki jo pa mora država tako plačevati kakor druge šole in druge učitelje. To bi bilo nekaj, kakor kulturna avtonomija, ki jo pričakujemo mi, ki hočemo za slovenske otroke slovensko versko šolo, ki jo naj plača dežela, kakor plačuje svoje druge šole.

Holandska ima od l. 1925. 1917 katoliških šol, v katere pohaja 330.000 katoliških otrok. Na teh šolah poučuje 10.000 katoliških učiteljev, tretjina jih je šolskih bratov ali sester. Katoliške učitelje vzgaja 44 katoliških učiteljskih semenišč. Koder ni dosti duhovnikov, se poskrbi, da poučujejo verski nauk katoliške učne moči.

2. Skrb za mladino po šolski dobi.

Za mladino od 12—22 leta skrbi katoliško mladinsko društvo. Večina župnij ima za mladeniče od 12—18 leta patronat, mladeniško društvo bi se pri nas reklo. V mestih se ta društva še delijo v društva za izobražence in dijake. Za mladino čez 18 let skrbe razna društva: rokodelsko, društva mladih delavcev, društva za klečko mladino, deviška in dekliška društva. V mladinskih društvih se dekleta od fantov strogo ločijo. Voditelji so duhovniki, ki jim pomagujejo katoliški moške in katoliške gospe. Versko življenje se med mladino vzdržuje z verskim poukom, skupno spovedjo in skupnim obhajilom, posebna važnost se polaga na skupne duhovne vaje. Poleg splošno verskih društev se je ustanovilo društvo: „Za čast in čednost,“ ki hoče mladino varovati

PODLISTEK

Lovska latinščina.

„... in v tem trenutku največje nevarnosti, gospoda moja, pribrenči zrakoplov navpič nad mene; dol viseča konopna lestvica me oplazi... popasti jo, okleniti se je in v istem trenutku že zagnano vrv medvedu okoli glave in sprednje tace zadrgniti — vse to je bilo delo bliskovitega navdihnjenja. Sledil je silovito-boleč sunljaj ali potegljaj in že sva, z medvedom zvezana po konopni lestvici in vrvi, jadrata po zraku. To je bila tudi za najbolj izkušenega lovca nezaslišana situacija. Vrli pilot (zrakoplovec) moj položaj pod seboj takoj zapazi in razume, naravna zrakoplov v nizkem poletu proti bližnjemu mestu, ki smo ga v pičli uri dosegli. Tam leti v smeri proti zoološkem vrtu (zverinjaku), in ko prijadramo do medvedjaka, napravi zrakoplov nekatere elegantne, nižje kroge. Jaz pazim kot ris, in v odločilnem, ugodnem momentu prerežem vrv — moj medved se pravilno prekucne in obleži nerodno presenečen, sicer pa zdrav sredi medvedjaka na tleh.

Tako sem medveda živega vjel. — Na zdravje, dospoda moja!

Gospod nadgozdar v pokoju, ki je to pripovedoval, se oddahne in nasloni v svoji naslonjači. Iz ogromne fajfe njegove so se valili

fantastični oblaki dima in poredno se je nasmihal opazkam svojih omiznih tovarišev. Kakor preplašena jata jerebov frifotale so besede pohvale in ugovorov preko mize. „Bajno, neverjetno, piramidalno,“ „no ja, naš gospod nadgozdar“ — lovška latinščina — se je čulo, vmes pa trkanje kozarcev: „Na zdravje, živijo!“

„No, in vi, gospod doktor, ničesar ne zinete?“ S temi besedami se obrne lekarnar Malinovec do gosta, ki je ugodno naslonjen pazljivo poslušal neverjetno pripovedovanje nadgozdarja. „Hm, kaj naj jaz na to rečem?“ reče nagovorjeni, „občudujem seveda prisotnost duha in drznost našega ljubega prijatelja!“

„Vi, gospod doktorček,“ zakliče tja čez mizo mali, veseli ravnatelj mestne šole, „vi stari nimrod (slaven lovec) in izkušeni zemljeplovec ste nam še vedno dolžni en lovski doživljaj. Prosim, le ne branite se, ampak pripovedujte nam ga vendar že enkrat! Že dvajset let, pravite, je vaše stanovanje zbirka izrednih lovskih trofejev; ves svet ste prepotovali — pa da bi ne imeli kaj pripovedovati? Neverjetno! In navalili so tudi vsi drugi na doktorja, naj opusti vendar že enkrat svoj odpor.

„No torej, gospodje, če me tako trpinčite, pa bodi! Povedal vam bom doživljaj iz Afrike. Omenim še poprej, da je bilo to potovanje kmašo po 25letnici službenega jubileja našega navzočega prijatelja, gospoda nadgozdarja, ki

nam je za to priliko, kakor vsi pomnite, v veseli urici in prijetni družbi vsakemu izmed nas podaril svojo fotografijo med duhovitimi šalami, da smo se vsi pristrčno smejali.“

Živahno pritivanje pri smešnih spominih. Doktor se pokrepča z izdatnim požirkom iz kozarca, nasloni se v svojo naslonjačo in potegne z desnico po čelu. Radovedno, pazljivo se pomaknejo vsi bliže, to znajo biti napete, razburljive minute! Ta vedno molčeči doktor, resnicoljubljen mož, pripoveduje doživljaj iz bogate svoje izkušnje! Osem parov oces se kar bliska radovednosti!

„Najnovejše potovanje moje v daljni svet me je privedlo po najkrajši poti tja v črno Afriko. Dolgo sem bil krotil svojo strast, namreč lov na „gospoda z debelo glavo“, kakor zamorci in beduini imenujejo leva, in tej svoji strasti sem moral enkrat ustreči. Predolgo že nisem bil čul tistega gromu podobnega, srce pretresujočega rjojenja najplemenitejše lovske zverine, kadar lev v gorki noči v puščavi z mogočnim repom otepa pesek in svojo družico kliče. — Iz Alžira prišel sem po daljšem potovanju tudi v oaso Tuat in prav noter do strahotne dežele Tuaregov in Beni-Msab, domovine berberskega leva. Po nekem posebnem naključju, ki ga sedaj ne bom opisoval, se mi je pred več leti posrečilo, postati prijatelj in gost velikega šejka Ben Ibrahima, ki me je tudi sedaj prijazno sprejel in me za-

razuzdanosti, zveza abstinentov, telovadna in druga društva. V mladinski organizaciji je združenih zdaj 150.000 članov.

3. Višji pouk.

Holandski katoliki imajo zdaj 10 gimnazij s 1400 dijaki, 19 srednjih šol z 2300 dijaki, 11 licej z 1700 učenci, 7 realk s 300 in 5 višjih realk z 200 dijaki, 38 trgovskih kurzov obisku je 2500 učencev, 14 kmetijskih šol 800 učencev. Obrtni pouk se deli v 35 podnevnih šolah za 4200 učencev in v 144 večernih šolah za 12.000 učencev. Ko se je šolstvo tako razvilo, so škofje vpostavili l. 1919. „Rimsko katoliško centralo za pouk in vzgojo“. V ti centrali deluje 20 strokovno posebno usposobljenih ljudi. Za vzgajanje katoliških učiteljev in učiteljic delujejo posebne šole, v katere zahaja 600 dijakov. Obenem se vrše naprej takozvane „Ljudske univerze“ — temeljit izobraževalni pouk ljudi, ki nimajo časa pohajati višje šole. Na teh „univerzah“ se je šolalo lani 5000 udeležencev.

L. 1923. se je v Nimvegeni ustanovila „Katoliška univerza“, ki jo podpira mesto, a država ne, tako da jo mora vzdrževati katoliško ljudstvo.

4. Katoliško življenje odraslih.

Počez pride na Holandskem na 1000 poročenih žen 216 porodov. V katoliških krajih pa jih je 293. Tako se množi katoliški element in lutrovski zamira. Seve zamira tudi socialna demokracija, ki naprej navaja ljudstvo, zatirati, kar bi se hotelo poroditi. Za katoliško življenje so največjega pomena eksercicije; in da se jih more prirejati zadostno število, so se priredili posebni domovi. V letih 1906—1921 se je vršilo 5000 duhovnih vaj, 400 vsako leto, ki se jih je udeležilo 250.000 ljudi. Tretji red, Marijina družba in Sveta Družina cveto. Vincencijevo društvo, Društvo sv. Elizabete, abstinentna društva, društva, ki skrbje za padla dekleta, ki skrbje za kaznjence, so biseri v vencu katoliškega društvenega življenja. Razni stanovi: delavci, kmetje, učitelji, profesorji, dijaki, uradniki, trgovci in obrtniki — vse je organizirano na katoliški podlagi. Delavci imajo svojo splošno socialno in svojo strokovno organizacijo. Lete organizacije so ustanovile svojo banko, so uredile svojo bolniško blagajno, svoje življensko zavarovanje, gradile so svoja zdravilišča, uredile centralo za zgradbo domov, uredile centralo za pravno pomoč. Strokovna organizacija obsega 35 strokovnih zvez. Pri zadnjih volitvah je glasovalo

gotovil svojega varstva. Skupno sva potovala po skalnatih globelih in peščenih grapah planjave Abaggar. Dnevi so minuli, ne da bi doživel kaj posebnega, le tu pa tam sem čul v gorkih nočeh od daleč grom rjovečega kralja puščave, da mi je srce vztrepotalo.

Nekega jutra prisopihajo preplašeni pastirji in tožijo, da se je velikanski lev nepričakovano pojavil v „Šejtanovi grapi“ in da davi ovce. Šejk ni bil doma, odjahal je bil k nekemu oddaljenemu rodu. Vzajem puško in pokličem Hasana, rjavega sina pustinje Beni-Msabe, ki mi je bil srčno vdan, in se podava na pot proti „Šejtanovi grapi“. Ure in ure sva hodila križem krašem, ne da bi prišla na sled. Solnce je pripekalo, grlo se je sušilo, legla sva počivat pod neko skalo. Ne vem, kaj mi je dalo povod, po kratkem odmoru ogledati si neko čudno svetlikajočo skalo nedaleč od najinega ležišča. Hasan je spal. Vstanem in počasi šetaje grem proti tistemu naravnemu čudu. Neki poprej nevidni ovinek me privede do neke globeli, ki je bila podobna ozki ulici. Neka čudna groza me obide, da nehote obrnem pogled v stran, in istočasno mi prinese veter presunljiv vzduh kakor od zverine-roparice naproti. Srce mi je skoraj zastalo — kakih deset korakov pred menoj, ob vhodu v neko skalnato duplino stal je berberski lev, ki me je pozorno opazoval. Žival je bila kak meter visoka, mogočno kraljevsko glavo je obdajala košata rumenkasto-rjava griva, ki je bila kakor iz svile. Otrpnjen obstojim, postrani obrnjen — potem nadvlada spet razum, in misli iščejo rešitve. Stopim oprezno korak nazaj, ne da bi obrnil po-

900.000 katoličanov in v zbornici imajo od 100 poslancev 30, v gosposki zbornici od 50 glasov 16.

5. Časniki.

Brez časnika ni stranke, brez časnika je ljudstvo slepo, kakor ponoči mora tavati v prepad, ako nima voditelja. Holandsko katoliško ljudstvo vzdržuje 30 dnevnikov in veliko število časopisov.

6. Misijonsko delo.

Verni katoličan mora ljubiti tudi misijonsko delo. In kako so zanj navdušeni Holandci! 2,5 milijona katolikov je dalo v misijone 1500 duhovnikov, 800 bratov in 1400 sester redovnic. Vsega vkup 3700 misijonarjev. V Holandu je 36 misijonskih šol. Za misijone se je l. 1925. nabralo 600.000 gld., ako se vpošteva še vzdrževanje misijonskih zavodov, se more reči, da Holandska daruje za misijone na leto 3 milijone gld.

Primerjajmo z vsem tem naše razmere, kako je vse mrtvo, kako vse topo, kaj čuda, da nikamor ne pridemo in smo le od dne do dne večji berači.

POLITIČNI PREGLED

Avstrija. Pogajanja s poštnimi uradniki so se prvotno razbila, ker uradniki od svojih zahtev niso hoteli odnehati in ker ima vlada po Društvu narodov vezane roke. Vlada je obljubila, da zviša nižjim uradnikom plače z dokladami na 150 S. Poleg tega se dovoljujejo prispevki. Na ponovno intervencijo jim je zvezni kancler povedal, da preko obljubljenega ne more iti. — Parlament je zboroval 31. avgusta in razpravljalo Centralni banki, obtožbi ministrov in alkoholnem davku. Dr. Ramek se je nato 4. septembra odpeljal v Ženevo na zasedanje Društva narodov. — Hišni posostniki dobijo od neke angleško-amerikanske bančne skupine 800 milijonov šilingov posojila pod pogojem, da se najemniški zakon do 31. decembra 1928 odpravi. To posojilo presega posojilo Društva narodov in bi na narodno gospodarstvo močno vplivalo. — Zadnje dni septembra bo deželni zbor zboroval več dni. Na dnevni red pridejo učiteljske plače in davek na alkoholne pijače.

Jugoslavija. Pri občinskih volitvah 15. avgusta v Beogradu je dobila Davidovičeva demokratska stranka največ glasov in po zastarelem volilnem redu dve tretini mandatov. Uspeh je dosegla vsled razcepa v radikalni stranki. Po tem neuspehu bo vlada gotovo

gleda od zverine. Vendar je že ta korak leva razdražil. Neslično se je bližala orjaška mačka — sedaj — o grozopolni trenutek! — začutim, da sem s hrptom zadel ob skalo, bil sem v pasti! Zamenoj visoka stena, skale ob straneh, pred menoj pa grozna zver, katere svetlikajoči očesi ste se mi zdeli kakor dvojna odprta peklena vrata. In jaz brez orožja — puško sem bil pustil ob svojem ležišču. Mogočni rep leva je otepal tla; dolgo, ozko mačkino telo se je skrčilo na skok. Mrzla zona me je obšla, pomislil sem: zadnji trenutek mojega življenja je tu...

Pripovedovalec je prenehal od groznega spomina prevzet... Hlastni, od razburjenja hripavi glasovi omiznih prijateljev ga prebudijo iz omotice. „In, in? — najprej! — kaj se je zgodilo?“ letijo hlastna vprašanja preko mize.

„In sedaj, gospoda moja, v tem strašnem trenutku blodijo trepetajoče roke mehnično po naprsnem žepu suknje, moji prsti nekaj primejo, izvlečem tisto nekaj — bliskovita misel se mi porodi in mi da upanje. Mogočno poskočim in pomolim levu to stvar pod oči, on trene z očmi in kakor od strele zadet odskoči, da se je grozno-krasna zver prekucnila, vstane zopet, stisne rep med noge in beži. Jaz, rešen, se na mestu sesedem od prestane groze.“

„In kaj je bilo leva tako prestrašilo?“ upal se je vprašati eden od omizja. Vsem je bila mrzla zona prišla v mozek, da so kakor onemeli. „Kaj ste levu tako strašnega pomolili pod nos?“

„Slika našega nadgozdarja, gospoda moia!“

kmalu predložila skupščini nov občinski volilni red. Baje ima priti ta na dnevni red že na prihodnjem zasedanju skupščine, ki se vrši že v oktobru. Nato se izvedejo po vsej državi ponovno občinske volitve. — Nova grška vlada ne namerava priznati sklenjene prijateljske pogodbe z Jugoslavijo. — Med Poljsko in Jugoslavijo se pripravlja prijateljska pogodba. — Bolgarska vlada je na noto Male antante odgovorila v jako prijaznem tonu, ki pa Jugoslavije ni zadovoljil. Obe državi ukreneta proti komitatom strožje mere. — Z Anglijo je sklenila Jugoslavijo trgovinsko pogodbo, pogodbe z Belgijo, Španijo itd., pa bodo še sledile. — Italija zahteva pojasnila glede prijateljske pogodbe z Grško, ker se boji, da ne bi vsebovala kak tajejen dodatek. — Drugače se pa nepretrgoma piše o vladni krizi, ki obstoja ali ne obstoja.

Španski diktator na skoku. Španski artilerijski oficirji so naprosili v posebni poslanici španskega kralja, da odstavi Primo de Rivera kot predsednika vlade. Nato je predložil Primo de Rivera kralju dve naredbi. V prvi se odreja razpust zveze artilerijskih oficirjev, v drugi pa se stavi tovarna orožja v Toledi pod kontrolo policije. Kralj pa ni Primo de Rivera srejal, temveč odpotoval v letovišče, kjer živi njegova družina. Baje je proti diktatorju izbruhnila že splošna vstaja. Pretrgane so bile vse brzojavne zveze s Španijo, vendar vesti še niso potrjene.

Tangersko vprašanje. Dne 13. septembra bodo tri leta, odkar je Primo de Rivera postal diktator Španije. Ob triletnici bodo ljudje seveda delali bilanco o dosedanjih uspehih diktatorja. Ker pa teh nikjer ni, razven, da je pezeta padla od 34 na 31, hoče Primo de Rivera na vsak način doseči kak uspeh v zunanji politiki. Zato je sprožil tangersko vprašanje, zato zahteva za Španijo stalno mesto v Društvu narodov in zato je bil sklenjen prijateljski pakt z Italijo. Tanger upravlja sedaj francosko-angleško-španska komisija in sicer na način, da je Tanger eno najslabše upravljanih mest na svetu. Zato bi bilo res treba, da se vprašanje že enkrat reši. Toda Tanger leži nasproti Gibraltaru in vsled tega nočejo Angleži niti slišati o tem, da bi prišel pod Španijo. Zato pravijo, da nima Tanger nobene skupnosti z Društvom narodov. Španci pa so nasprotnega mnenja in pravijo, da odnehajo od svoje zahteve, če se prisodi Španiji Tanger, ker bi se v tem slučaju videlo, da ima Španija v Društvu narodov ugled. V resnici pa je stvar ta, da Španci vedo, da je sedaj, ko ima Nemčija vstopiti v Društvo narodov in kar je nemogoče brez pristanka Španije, najugodnejši čas, ko bi se dalo od veselih nekaj izsiliti.

DOMAČE NOVICE

Telegrafska zveza se je vpostavila med Pliberkom in Labudom. Volšperk—Dravograd se je napeljala čez Labud—Pliberk.

Družabno poučno potovanje v Orient. Poseben odbor priredi prihodnje leto od 29. aprila do 31. maja poučno potovanje v Egipt, Palestino in Sirijo. Udeleženci si bodo ogledali Aleksandrijo, Kairo z okolico, piramide in Memfis, Luksor, Karnak, Tebe, grob Thutench-Amona, Assuan, Nilov jez, File in Elefantine; Jeruzalem, Betlehem, Hebron, Jafo, Mrtvo morje, Jordan, Karantanijo, Betel, Sihem, Samarijo, Nazaret, Naim, Tabor, Kano, Galilejsko jezero, Kafarnaum, Betsaido, Haifo in Karmel; Akko; Tir, Sarepto, Sidon in Beirut. Število udeležencev je omejeno na trideset oseb. Skupina stroški znašajo za osebo 18.000 dinarjev. Prijaviti se je treba pismeno do 30. septembra 1926 na naslov Dr. Anton Jehart, bogoslovni profesor, Maribor, Sodna ulica 14/II.

Dijaki gimnazijci, zlasti oni v višjih razredih, si lahko izposodijo nekaj knjig iz prof. Podbojeve zupščine ter se v to svrhu lahko zgledajo v naši pisarni.

Celovec. Zvezni predsednik dr. Hainisch je imenoval s prvim septembrom t. l. ravnatelja učiteljskega dr. Georg Graber-ja deželnim šolskim nadzornikom. Na njegovo mesto pride dr. Kellerer z Dunajskega Novega Mesta.

Št. Vid v Podjuni. Dne 29. avgusta je imela kmetijska podružnica za občino Rikarja vas pri Virtu v Kamenu svoj občni zbor. Udeležba je bila kljub zadostni agitaciji slabša kot na zadnjem občnem zboru. Je dovolj znano, da je bilo v kamenskem in mohliškem delu občine zanimanje za podružnico vedno zelo majhno, ker število članov iz teh krajev nikdar ni presegalo 15, dočim je imela podružnica poprečno po 60 članov na leto. Šele zadnji čas jih je s posebnim namenom več pristopilo. Dr. Stotter je predaval nemški o pomenu kmetijskih podružnic, deželnem kulturnem svetu in davčnih vprašanjih. Govoril je dobro. Slovenski je govoril inž. Liebscher. Njegov govor je bil kratek, kar je prav, ker je slovenščino tako mrcvaril, da ga ni bilo mogoče poslušati. Naj deželni kulturni svet ne pošilja jezika nezmožne ljudi na zborovanja v mešano ali slovensko ozemlje, vsaj se dobe tudi slovenščine zmožni strokovnjaki. Stalno se povdarja, da je slovenski del Koroške gospodarsko zelo zaostal in da je zanimanje za kmetijske podružnice in njih predavanja zelo malo. Če se povsod tako prakticira, se temu pač ne moremo čuditi, ker večina nemškemu govoru ne more slediti, takemu slovenskemu pa istotako ne.

Dobrla vas. Dvor in Pudab se bo dostavljala z 2. septembrom trikrat na teden pošta (torok, četrtek, sobota).

Šmihel pri Pliberku. V Bistrico, Dvor in Gonovece se bo pričel s 6. septembrom dostavljala dostavljala pošta šestkrat na teden, do sedaj samo trikrat.

Borovlje. Na tukajšnji zvezni učni in poskuševalni šoli za ročno orožje (Bundes-Lehr- und Versuchsanstalt für Handfeuerwaffen) se vrši sprejem dne 16. in 17. septembra, poduk se prične 18. septembra. Za sprejem je potrebna starost 14 let, ter je treba predložiti odpuštno spričevalo iz ljudske ali meščanske šole.

Celovec. (Razno.) Katoliški visokošolci, ki so obdržali tukaj svoje zborovanje, so manifestirali v nedeljo v paradi skozi mesto ter se nato v družbi fletnih Celovčank sprehajali po glavni promenadi. — Iz poboljševalnice sta pobegla Lucian Fugger, pristojen v Bistrico v Rožu, ter Leopold Skala, pristojen na Dunaj. — Rejci kuncev bodo ustanovili za šivanje kožuhovine poseben tečaj, ki bo še tega meseca pričel. — „Arbeiterwille“ je začel izdajati kot podlistek Ivan Cankarjevo sliko: „Hlapec Jernej in njegova pravica“ z jako pohvalnim uvodom. Prevod je napravil Joža Glonar.

Št. Vid v Podjuni. (Tatvina.) Cela župnija govori o tatvini, ki so jo izvedli neznaní vlomilci v noči od 1. na 2. t. m. pri Biltičniku. Skrivili so okenski križ, zlezli v gostilniško sobo, na hodnik in sneli ključavnico v trgovino. Iz trgovine se znosili skozi glavna vrata predale in odnesli, kakor se govori, 30 S v gotovini, za 30 S tobaka, 10 kg sladkorja, nekaj slanice, klobas, prekajenega mesa, mila i. t. d. Škoda je dosti visoka. Prvotno jih ni motil nihče, ker so stanovalci mislili, da delajo ropot mačke. Ko pa je zavpila gospodinja, so nakradeno pobasali in zbežali. Za tatovi doslej še ni sledu.

Djekše. (Zvonovi.) V vsakem oziru se danes človek trudi popraviti škodo, katero mu je prizadela vojna. Tudi naša fara je čutila potrebo, nabaviti si ubrano predvojno zvonjenje. Naše pričakovanje je uresničilo zvonarna Grassmayr v Inomostu, ki nam je vtila štiri bronaste zvonove v skupni teži 1822 kg. Vsi navdušeni smo sprejeli 2. avgusta t. l. glasitelje miru v naši sredi. Velika množica faranov je klicala novim prijateljem „dobrodošli“. 8. avgusta se je vršilo slavnostno blagoslavljenje zvonov. Kljub trajnemu deževju je prihitelo k tej svečanosti staro in mlado, da se udeleži velika praznika domače fare. Preč. g. dekan z Žihpolj Anton Benetek so nam v ubranih besedah pojasnili pomen praznika in posebno naglašali, da naj bodo novi zvonovi glasitelji edinstvi v naši fari. Drugi slavnostni govor v nemškem jeziku so govorili preč. g. dekan Millela iz Velikovca. Kakor nas zvonovi kličejo k skupni pobožnosti in molitvi v hišo božjo, tako naj bodo tudi oni opominjalci k edinosti in ljubezni vseh faranov. Zvonove so blago-

slovili preč. g. dekan Millela ob asistenci preč. gg. Benetka, Plascha, župnika iz Visoke Bistrice in domačega dušnega pastirja. 17 botrov je stalo pri zvonovih. Posebno lepa in ganljiva je bila slika šestih angeljev pri zvonovih, ki naj bi tudi v bodoče izprošali pri Bogu milost, da ne bi klicanje novih zvonov donelo zaman. Djekše imajo s tem zopet polno število blagovestnikov v cerkvenih stolpih, namreč sedem. Dal Bog, da nam bi ti bili naši prijatelji in nas opominjali k skrbi za drugo življenje. — Skupno še skrbimo in pokažimo radodarne roke, da poplačamo še ostali dolg!

Šmohor. Dne 30. avgusta se je vršil konjski sejem, na katerega se je prignalo 69 žrebcev, 64 kobil in 5 drugih konjev. Kupčija je bila slaba po nizkih cenah.

DRUŠTVENI VESTNIK

Podravlje. (Miklova Zala.) „Kjer je volja, je tudi pot“, pravi pregovor. Prosili smo šentjakovski igralni zbor, da pride i k nam uprizorit „M. Z.“ hotel je in prišel je. Nedelja 22. avgusta je bila za našo vas in okolico slavnosten dan, ki bo nam ostal v trajnem spominu. Že tedn prej so agilni fantje, zlasti naši tamburaši, raznesli na vse strani primerne oklice in oglase, vabeče na to od pokojnega profesorja dr. Ske-ta spisano in od našega rojaka, pesnika J. Špicarja, dramaturgizirano igro. In res ljudje so dvorano napolnili skoraj do zadnjega prostorčka. Vsi sedeži so bili oddani, in še stojišč več ko 100! S pozdravom na od tako daleč došle igralce, ter na tako številno prispele goste-gledalceposlušalce in s spominom na vsebino igre, vzete iz koroške zgodovine, je pooblaščenec društva otvoril ta sijajni popoldan. Z vzklikom smo pozdravili i k prireditvi došlega pisatelja. Pred našimi očmi se je začel vrtiti prizor za prizorom, od dveh do sedmih, a vse je vstrajalo do konca. 8 slik skupno! Ne moremo omenjati vseh igralcev. Jih je 40! Vsi so nastopali kakor da bi bilo vse res. Vse tri skupine: kmetje, Serajnik, Mirko, Vinko, Davorin, besednik svatje, župnik, Marko, Mikla, Zala, Serajnica, uplenjena dekleta, Turki (poglavar, Sulejman, hadži, moštvo) — Tregoslav in Almira — so svojo nalogo izborna rešile. Imajo pa tudi vsako kretnjo in vsak zlog v malem prstu. In pisani kostimi! Pa rožanska beseda! Kako miloglasna in i nam v vsem umljiva! Slava igralcem! In občinstvo se je zadržalo res zelo korektno. S sokolsko pazljivostjo je sledilo posameznim prizorom. Smeh kratek, oko vedno na odru, uho na besedi. Sploh red in mir! Tudi precej Nemcev, ki ne umejo slov. jezika, je bilo navzočih in so se res velikemu kulturnemu narodu vredno vedli. Med odmori pa so veselo držali pod vodstvom organista Mostečnika domači tamburaši svoje neštete valčke, poskočnice in marše. Le prehitro je vse bilo mimo. Tak smo bili zamišljeni, da še velike vročinedan je bil jasen nismo občutili, da je marsikteri pozabil najed in pit, na dom in delo. — Pred igro so fanti razpečali 300 programov. Udeleženci so prišli od vseh strani, največ jih je pa bilo iz domače župnije, Gozdanj, Drave, Lipe, Dvora in z Zile, med njimi 5 duhovnikov s pč. g. dekanom Fritsom. Koncem vseh dejanj se g. Reichmann vsem igralcem za njihovo veliko požrtvovalnost pristrčno zahvali. Razglasi tudi, da pridejo najbrž še enkrat. Tiho se vse razide. Pod vodstvom konservatorista g. Rauterja zapoje še pred odhodom na dom šentjakovski moški zbor: Morje adrijansko, Triglav moj dom in Slovo od lastovke. In večerni mir se vleže nad Podravlje, Le vedno dobrovoljni Nemcev-Horej moti to večerno tišino in kratkocasi redke zaostale goste. Po noči pa vsi sanjamo o teh težkih minulih turških časih, ki jih je moral nekdanj prestat naš narod in si rečemo: V resnici tega več nobenkrat, a v sliki še najmanje enkrat! Bog in narod!

ČEBELARSKI VESTNIK

Nekaj o ropanju.

Največ škode, skrbi in sitnosti napravjajo čebelarju roparice. Marsikateri čebelnjak je bil že popolnoma uničen, mnoga ljudstva so postala žrtev teh nebilojihitrea v veliko žalost in jezo čebelarja. Dasiravno imamo raznovrstna

sredstva na razpolago, ki se tudi priporočujejo v ta namen, so žalibog čestokrat vsa ta sredstva brezuspešna. Roparice opravljajo svoj posel lepo naprej, in v kratkem času uničen je tudi mnogokrat najboljši panj, najboljše ljudstvo. „Kaj je temu krivo, da so prišle nad moje čebele roparice?“ se večkrat pritožujejo čebelarji. Največkrat je kriv ropanja čebelar sam po svoji nevednosti ali pa brezbržnosti. Ako čebelar trpi v čebelnjaku brezmatična ljudstva ali slabiče, če ne pazi dobro na vsako kapljo medu in voska, ako v sredi dneva in ob slabi paši odpira ali celo odjemava med ter ga po čebelnjaku raztresa, da, mogoče jih celo o dne, ko solnce hudo pripeka, krmi z medom ali sladkorjem, morebiti imajo panji špranje tako velike, da bi lahko prst potisnil noter, da uhaja venkaj duh po medu; včasih dobra paša naenkrat preneha. Vse to daje čebelam povod, da začnejo stikati in iskati, kje bi še kaj dobile ali ukradle. Ako se enkrat eni posreči, potem jih že pride drugič ž njo deset ali pa še več.

Ropanja se čebele naravnost navadijo — tako navadijo, da ga opuste jako nerade. Ako so se tega nepoštenega in čebelarstvu tako škodljivega posla lotile prav v živo in ga izvršujejo nemoteno in v večjem obsegu, jih navadno ne zadržimo z nobenim drugim sredstvom, nego da njihove žrtve odnesemo tako daleč, da jih ne morejo ovohati, ali pa roparje same prestavimo vtoliko oddaljen kraj, da se ne vračajo.

Prvo in najvažnejše opravilo, ki naj si ga enkrat za vselej zapomni vsak čebelar, je sledeče: Ne daj prilike, da bi se ropanje sploh pričelo! To velja zlasti za rano spomlad, ko je večkrat po cele tedne lepo toplo vreme, pa nobene paše. Še bolj nevaren čas pa je jesen, ko navadno ob najkрасnejših dnevih preneha nagloma vsaka paša. Čebele se težko privadijo brezdelju, se dolgočasijo ter začno stikati in iskati, kje bi se kaj dobilo, da bi bila zaloga tem večja.

Ko preneha paša, lepo vreme pa traja dalje, takrat brez odloga pritaknimo žrela tako na ozko, da se skozi odprtino lahko zmuzne le par čebel, sicer pa brezpogojno pustimo čebele v miru več dni — sploh tako dolgo, da se privadijo brezpašni dobi.

Navadno se čebelar, pri katerem se ropanje prične, huduje nad svojim sosedom-čebelarjem, češ, da je on kriv ropanja. To je popolnoma krivično. Huduje naj se sam nad seboj, ker ropanje zakrivi vedno le tisti, pri katerem se začne. Sosed je nedolžen, ker ne more biti odgovoren za to, kam čebele letajo in kaj delajo. Pravzaprav bi se moral on jeziti na zanikernega ali nevednega soseda, pri katerem se je ropanje začelo, kajti panj, ki ropa, konečno tudi ni na dobičku, ampak navadno je to zanj izguba. Žival se namreč silno razburja, sili pozneje tudi v druge panje, ki se odločno branijo in pokoljejo vse, kar se približa k žrelu. Ropajoči panji navadno zelo oslabe in so na spomlad prav malo vredni, kljub temu, da morebiti pomnožijo svojo zalogo s krivičnim blagom.

GOSPODARSKI VESTNIK

Dvignjena prepoved. Plemenska in vprežna živina se sme od 14. avgusta spet uvažati iz Ogrske in razglas z dne 25. maja 1923, ki se tiče omejitve uvoza enokopitnežev (konjev, oslov, mul) iz Jugoslavije v Avstrijo se z dne 22. avgusta zopet ukine.

Pregledovanje bikov v jeseni. Glasom oglasa koroške deželne vlade se vršijo na Koroškem v vseh sodnih okrajih pregledovanja bikov. Prignati se morajo vsi plemenski biki, tudi taki, ki so bili spomladi že pregledani. Lastniki plemenskih bikov se opozarjajo na tozadevne oglase pri občinah.

Po brezalkoholnem moštu je vedno večje popraševanje. Ne zahteva posebne nege in se ohrani leta sladak. Tak mošt gasi žejo in je zdrav. Kjer je veliko sadja, naj bi se uporabljalo sadje tudi za dobavo brezalkoholnih pijač. Deželni kult. svet to pospešuje in daje kmetom navodila brezplačno na razpolago. Dež. kult. svet oddaja tudi po svoji ceni v zavojčkih za 1, 10, 50 in 100 l mošta poseben pripravek

(benzoesaures Natron), ki umori glive, ki povzročajo yrenje. Za 100 l mošta je treba le za 80 g tega preparata.

Tržne cene. Velikovec: biki 1—1,20, pitani voli 1,20—1,30, vzprežni voli 1,10—1,20, junci 1,10—1,20, krave —,80—1,20, telice 1,—1,20, teleta 1,60—1,80, plemenski prašiči 2,50—2,—, ovce 0,60—0,80, koze 0,30—0,40 S za kg live teže. Jajce 14—15 g komad, surovo maslo 4,40—4,80 S kg; rž 26, pšenica 37, oves 22, ječmen 27, krompir 10, slama 8, apno 7 g za kg. Celovec: pšenica 42, rž 32, ječmen 36, oves 32, ajda 36, koruza 30, proso 36, kaša 56, grah 90, leča 90, fižol 60, krompir 18, detelino seme 400, sladko seno 11, kislo seno 8, slama 6, zélje 80, repa 50 grošev za kilogram. Goveja mast 8, surovo maslo 6,20, prekajena slanina 3,60, surova slanina 3,20, svinjska mast 3,60 šilingov za kilogram. Mleko liter 44 g, smetana 4 S, jajce 18 g. Voli 1,10,1,30, plemenske krave 1,10—1,35, klobasarice 0,60—0,90, telice 1—1,20, pitani prašiči 2,20—2,60, plemenski prašiči 2,50—2,80 S za kg žive teže. Konji od 300—500 S komad.

RAZNE VESTI

Drobne vesti. Zvezna železnica je vpeljala na progi Dunaj—Gradec in Dunaj—Passau od 1. do 12. septembra radiovagon. Za en šiling bo lahko vsak potnik eno uro poslušal koncerte itd. — Na dunajskih meščanskih in srednjih šolah se vpelje obvezen pouk v plavanju. — D-vlak Frankfurt—Berlin je skočil s tira: več ranjenih. — Na Kitajskem umrje vsak dan po 1000 ljudi na koleri. — „Neue Wiener Bankgesellschaft“ je napovedala konkurz s 100 milijardami pasiv. — Jugoslavija je dobila zlatnike po 20 Din. — Podpiranih brezposelnih je bilo na Koroškem 28. avgusta 1466. — Tobačna režija bo izdala o priliki dunajskega jesenskega velesejma egiptovske cigarete druge vrste, komad po 8 grošev. — Radi slabega prometa bo opustila Alpine Montangesellschaft v Eisen-erzu 350 delavcev. — V Spittalu na Dravi se je ustanovila mlekarstva zadruga, ki bo oskrbovala Celovec z mlekom. — Na Španskem kaže toplomer 35 stopinj C. — V Noworthu na Angleškem je trčil osebni avtobus z brzovlakom; 80 človeških žrtev. — Dekan Benetek z Žihpolj je peljal 29. avgusta 300 romarjev na Sv. Višarje. — Dunaj dobi pasje pokopališče. — Pretekli teden je posetilo Celovec 100 rajhovskih zdravnikov. — Iste dni so zborovali v Celovcu tudi avstrijski organizirani srednješolci, okrog 200 po številu. — Mesto Horta na Azorih je potres skoro čisto razdejal. Na stotine oseb je našlo smrt v razvalinah. — Na Španskem pa je divjal strašen orkan, ki je zahteval mnogo človeških žrtev. — Stari deželni šolski svet je imel 31. avgusta zadnjo sejo. Schumy se je zahvalil dosedanjim članom in nadzorniku za uspešno delovanje.

Tajne organizacije v Nemčiji. Po ponesrečenem Kappovem puču so se nekatere dotlej javne organizacije umaknile iz javnega življenja in postale tajne. Te organizacije so bile enake političnim strankam in so stalno grozile s prevratom. Morilci Erzbergerja in Rathenau kakor tudi številni politični zločinci izhajajo iz vrst teh organizacij, ki se dele v komunistične in šovinistične. Najmočnejša je organizacija Stahlhelm. Na neki tajni skupščini „Združenih domovinskih zvez“, ki se je vršila v novembru 1925, so bile zastopane sledeče organizacije: Nationalverband deutscher Offiziere, Deutscher Offiziersbund, Stahlhelm, Jungdeutscher Orden, Wiking, Werwolf, Olympia, Tannenbergbund, Vaterländische Verbände Bayern und Reichsflagge, Kyffhäuserbund, Bund der Grossdeutschen, Deutscher Kolonialverein, Deutscher Adelsbund, od katerih so letos prepovedali poslovanje Wikingu in Olympiji. Večina teh organizacij pa še vedno ruje pod zemljo in zastruplja duhove s prevratniškimi gesli.

Sovjetsko prodiranje proti Indiji. Angleški časopisi poročajo, da namerava Rusija zgraditi na meji Indije velike postaje za aeroplane. Nadalje namerava Rusija otvoriti

tudi več rednih letalskih prog iz Rusije na mejo Indije. Angleški listi povdarjajo dalje, da ima Rusija že danes 1500 aeroplanov in da je poleg tega dobil Rikov posojilo v znesku 4 milijonov funtov za zgradnjo novih aeroplanov. V tem vidijo resno ogrožanje angleškega posestva v Indiji, zlasti še, če se pridruži svetom afganski emir, kar je zelo verjetno.

Janko Resman:

V prestolici Jugoslavije.

Potopisna črtica.

Osebni vlak, ki pelje ob ¼ na 18. iz Ljubljane, nas po trudapolni in dolgi vožnji pripelje drugi dan popoldne v Beograd, ki ga že zagledaš, ko se voziš proti Zemunu. Stoji malo na zvišanem prostoru, kakor na nizkem hribu, ob vznožju pa se vije kakor tekoče jezero mogočna Donava, ki je pred meseci opustošila mnogo rodovitne zemlje vsled svojega visokega narastka, ter porušila mnogo hiš, prebivalstvu pa prizadajala grozno škodo.

Pri izhodu na kolodvoru se kakor ose vsujejo v tujca nosači Bosanci, posebno na onega, ki nosi četudi majhno prtljavo. Podoben si onemu vojaku, ki je v letu 1917—18 pokazal na javni ulici nekje na Dunaju „pims“; navalili so na njega sestradani Dunajčani tako, da se je moral braniti z revolverjem. To je prvi sprejem, za katerem sledi tropa izvoščkov in avtomaksijev, ki se jih pa le znebiš, ako si osoren. Levo tik pred kolodvorom je mali park, za njim pa stoji eden prvih grand hotelov „Petrograd“, svoječasno bolj kot sedaj prenočišče slovenskih poslancev in politikov. Mimo tega po Nemanjevi ulici dospeš do vojne akademije — vzgajališča oficirskega naraščaja, kjer je na vogalu pred leti bil izvršen ponesrečeni atentat na tedanjega ministrskega predsednika Nikolo Pašiča.

Vzporedno z vojno akademijo proti notranjosti mesta, potisnjen malo z ulice, je stari parlament, nizka stavba, pred njo pa je vrtu podoben prostor za avtomobile. Pri vходу z ulice te pozdravi žandar-policist, ki si ogleda vsakega, ki hoče noter. Pri vходу v poslopje parlamenta pa naletiš zopet na stražo, ki od sumljivih oseb zahteva legitimacije. V notranjosti skupščine, v pritličju, je na levi strani trafika, restavracija, ministrska loža in prostor za slugo, na desni pa prostori radikalnega kluba, zgoraj levo pa istotako klubski prostori, med temi tudi jugoslovanskega kluba in diplomatska loža ter pošta, desno pa ima prostore skupščinsko predsedništvo in tega uradništvo, zraven pa se nahaja večja parlamentarna skupina.

Ob zasedanju je tukaj dokaj živahno. Z resnimi obrazi stopajo sem in tja poslanci, ministri in drugi politiki, se menijo, kregajo, interpelirajo, no in celo večkrat pritisnejo drug drugemu kako klófuto. Obdan od „svojih“ stopa v tistih dneh vedno smehljajoči Stipica Radič, kakor gentleman-aristokrat prihaja avtonomist Korošec, ko pa se čuje, da je prišel bradati Pašič, je vse kakor na žerjavici. Konference, sestanki, seje sledijo druga za drugo. Tam iz restavracije se sliši hrušč in frušč, od zgoraj pa ti zadoni na uho iz jugoslovanskega kluba: „Na planincih solnce sije.“ Da ne manjka tudi radovednežev in tudi žepnih tatov, ni treba še posebej omenjati. Tu vidiš poslanca. Spahovca-Turka s fesom in opankami, seljaka radičevca z majhnim klobukom, ako pa vidiš koga v fraku in „šimi“, ta je pa od tam „preko“, ali Nemeč, Slovenec ali prečanski Srb. Na koncu desne strani gornjega prostora leže v zabojih skupščinski zapiski, tam lahko bereš interpelacije in vprašanja raznih poslancev.

Od parlamenta naprej po Miloš Velikog ulici prideš v srce beograjsko — Terazije, to je drugi Pariz. Kolo, motocikelj, avto, tramvaj, fijaker drvijo drug za drugim kot obsedeni, vmes po te neprestano ropotanje in trobenje avtobusov in vpitje prodajalcev časopisov direktno ogluš, ne veš ali si na zemlji ali pa v kakem podzemskem Orfeju. Terazije, kjer so najlepše beograjske stavbe, med temi novi in stari kraljevi dvor, kjer so najbogatejše trgo-

vine in ker vlada pravcati karneval, se po šesti uri popoldne spremene v sprehajališče. Tu vidiš beograjsko eleganco, bogastvo in nobleso; podobno, kakor bi se valjale v pšenični moki šminkane in pudrane Rusinje, se kretajo ženske s svojimi kavalirji, povečini nekdanjimi baroni in knezi, že od daleč ti jemlje sapo duh v parfumu skopanega Francoza, ki koketira dolarski princesi, okovani na rokah in vratu v zlato in dijamante. Naravoljubeci Amerikaneč si s prijateljem Angležem, gotovo kakim trgovcem, ogleduje park kraljevega dvora, ki je podoben pravljicnim iz devete dežele. Razne noše in jezike slišiš in vidiš, to je, rekel bi, jugoslovanski babilon. Lesk dijamantov in zlata, bleščeča svila, močno dišeči parfumi in puder, neprestano trobentanje in žvižganje, vpitje in ropotanje človeka popolnoma omami, da si kot brez zavesti. Mislim, oh kaj bi počel v tem peklenskem ropotu Rutarjev Jur, če bi ga ostavil s svojo Franco sred te gruč.

Cele kolone oficirjev, nižjih in višjih, dvorijo devojkam, domačim in inozemskim; ženske nore za njimi kot nekdanj in še vedno so pred nami civilisti, kar se tiče takole ženitve.

Na trgu. Jabolka lepa po 3 din. kg, hruške 2 din., grozdje 3—5 din., krompir 1 din. Živilski in zelenjadni vrt je zelo bogat.

Danes so volitve, vse agitira križem, vsak za svojo stranko. Plakati, naslikani kandidati za županski stolec, so nalepljeni na vseh koncih in krajih, celo na avtomobilih jih ne manjka. Vsaka stranka kot po stari navadi poveličuje „svojega“ do neba, nasprotnik je pa vse prej nego človek.

Zašel sem na Pozorišno ulico, stanovanje narodnega boga in neumrjočega politika Jugoslovancov, Nikole Pašiča. Hiša stoji malo potisnjena na znotraj z ulice, pred njo močna železna ograja, obdana z bodečo žico, okna okovana z debelimi železnimi drogovi; imel sem občutek kot da stojim pred malo trdnjavo. Kadar biva on v Beogradu, straži to hišo neprestano žandar ali detektiv.

Ena najlepših stavb Beograda bo novi parlament. Ko bodo vse zgradbe gotove, ki se zidajo, bo zadobilo mesto vse drugačno lice.

Na koncu Terazij je lepi park, odkoder se ti nudi krasen razgled po Donavi na Zemun in tja na Čukarico, kjer je v vili Rožana Janežiča, ki ima tam veliko lesno skladišče, našel že marsikateri koroški Slovenec počitek in pokrepčilo.

Drugače se sploh Slovenci shajajo v hotelu Triglav in tam najde Slovenec postrežbo, kakoršne je vaju doma. Naj ne pozabim na malo turško kavo, ki je zelo fina, in sem prepričan, da bi ta „kofe“, ki se dobi v kavarni, gostilni, kleti, hotelu, pač povsod, tudi naše koroške kofetarce zelo pohvalile. Zanimivo je gledati, kako na ulici pečejo mlečno koruzo, kako pri nas pastirji, in videl sem, kako so take „čurčlne“ obirali celo uradniki v nekem ministrstvu.

Ako zaideš v predmestje več takoj, da si na Balkanu. Uboštvo in nesnaga ti gledata pri oknih ven. Otroci zanikerni se potikajo naokoli, pobirajo čike in kradejo. To se tino bodočih vlomilcev in tatov. Kaka razlika med tu in Terezijami! Socijalno čuti pač vsako vlemesto enako.

Beograd ima 2 gledališča, več kinomato- grafov ali bioskopov. Zelo radi zahajajo Beogradčani v slaščičarne, ki so vedno polne. Ena najlepših kavarn je Moskva, kjer svira vsaki dan oddelek gardne godbe, shajališče beograjskih aristokratov in finese. Politiki, ministri in diplomati sploh pa se pokrepčujejo in počivajo večjidel v hotelu „Srpska kruna“. Navaden zemljan se lahko počivi in ugasi žejo kar na ulici, kjer ti ponudi Bosanec za 1 din. čašo limonade. V to svrhu nosi na hrbtu neko medeno posodo in limonada iz te je ledeno mrzla.

Sedaj ob vročih poletnih dneh si Beogradčan hladi život v mrzli Donavi ali na poseda v hladnih parkih, ki jih je tu zelo mnogo.

Bratje in sestre ne spite!